

ŠKODA AUTO Vysoká škola prezentuje výsledky výzkumného šetření projektu k tématu e-Government v ČR

Mladá Boleslav, 31. 1. 2020

Řešitelský tým projektu ŠKODA AUTO Vysoké školy „Nové výzvy e-Government v celoevropském kontextu pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky“, realizovaného se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu ÉTA, seznámil v rámci workshopu konaného 23. 1. 2020 v Praze pracovníky Úřadu vlády, Ministerstva vnitra, Ministerstva průmyslu a obchodu a zástupce poslanců s výsledky šetření o aktuálních postojích k e-Governmentu z pozice českých občanů, živnostníků, obcí a firem.

Šetření o aktuálních postojích firem proběhlo na vzorku 278 respondentů z řad TOP 100, a dále malých a středních podniků, kterého se zúčastnili jejich ředitelé, finanční ředitelé, resp. vedoucí odboru ICT. Za pokročilou pokládá svoji úroveň digitalizace 86 % středních podniků a 57 % velkých firem. V rámci sektorové analýzy je nejnižší úroveň digitalizace spatřována u výrobních podniků a subjektů operujících v zemědělství. Nejčastěji zdigitalizovaly analyzované firmy oblast finančního účetnictví, controllingu a rozpočtnictví, u velkých firem se dále daří digitalizovat HR agendu. Jako hlavní motivátor digitalizace firmy zmiňují především zvýšení efektivity podnikových procesů (90 % firem), resp. zvýšení konkurenceschopnosti firmy (69 % výrobních firem, resp. 84 % obchodních firem). V rámci šetření vyplynula zajímavá informace, že pouze 75 % firem považuje ICT kompetence svých zaměstnanců za dostačující – zejména u výrobních a zemědělských firem je proporce nižší (4 % velmi dobrá úroveň, 68 % uspokojivá úroveň znalostí). Dalším zjištěním realizovaného výzkumu je skutečnost, že sice 90 % přisuzuje digitalizaci maximální či vysoký význam, tak pouze 19 % z nich má připravený strategický implementační plán. Kvůli nákladům spojeným s digitalizací by firmy preferovaly jako zajímavý stimul především odpočty od základu daně z příjmů, výrobní a zemědělské firmy pak dále i dotační incentivy. Aktuálně služby českého e-Governmentu využívá 69 % firem (v sektoru služeb pouze 56 % firem) – za hlavní problémy s ním firmy identifikovaly fakt, že nabízené služby nejsou stoprocentně zdigitalizovány a je vždy nutná alespoň minimální fyzická přítomnost na úřadech, a dále často kritizovaly placenou archivaci dat v datové schránce po uplynutí tříměsíční doby. „Pro firmy je naprosto klíčové umožnit bezplatný přístup k veškeré legislativě a zpřístupnit výpisy z veřejných rejstříků a informačních systémů veřejné správy,“ identifikoval hlavní oblasti pro možnou digitalizaci požadovanou firmami prof. Ing. Jiří Strouhal, Ph.D., řešitel projektu, a doplnil: „V oblasti finanční a personální agendy je prioritní digitalizovat úkony spojené se sociálním a zdravotním pojištěním a dále automatizovat agendu spojenou s daněmi a účetním výkaznictvím. Firmy by rovněž rády automaticky verifikovaly identitu obchodních partnerů.“

Mezi hlavní zjištění průzkumu, který proběhl na vzorku 255 osob samostatně výdělečně činných, patří skutečnost, že převážná většina oslovených podnikatelů podporuje digitalizaci státní správy (92 %), zároveň tyto subjekty považují digitalizaci veřejných služeb přínosnou i pro ně osobně (95 %). Na druhé straně však míra informovanosti o možnostech a nástrojích e-Governmentu je dle jejich subjektivního názoru nízká, což shodně uvedlo 70 % dotázaných OSVČ. „Podnikatelé nejčastěji komunikují online s finančním

úřadem (76 %), dále s ČSSZ (64 %), městským či obecním úřadem (45 %)," uvedla doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D., členka řešitelského týmu, a dále doplnila, že „na druhé straně však z výzkumu vyplynulo, že pouhých 17 % respondentů, kteří nejsou plátcí DPH, pravidelně využívá datovou schránku. Následně 77 % oslovených podnikatelů, kteří nepoužívají datovou schránku, uvedlo, že je pro ně tento nástroj nepotřebný." Šetření též ukázalo, že podnikatelé preferují online výpisy z rejstříků, dále by ocenili automatizaci výpočtu daně z příjmů fyzických osob, digitalizaci účetních závěrek a online řešení přestupků či správních řízení.

Výzkum v oblasti postojů občanů ČR k digitalizaci byl založen na dvou výzkumných vzorcích. Prvním z nich byla internetová populace. Tento soubor reprezentoval dospělou populaci na vzorku 611 osob. Zároveň proběhlo šetření i v rámci obecné populace, kdy bylo dotázáno 1 002 dospělých osob. Bylo zjištěno, že jak internetová (86 %), tak obecná veřejnost (67 %) podporuje digitalizaci státní správy. „Na druhé straně však lze spatřit v obecné populaci, v porovnání s internetovou veřejností, více odpůrců digitalizace (17 % vs. 8 %)," zdůraznil Michal Bokša, MPhil., člen řešitelského týmu, a doplnil, že „jedna z bariér, která brání častějšímu využívání digitálních veřejných služeb, je nízká míra informovanosti občanů ČR o nabízených digitalizovaných veřejných službách." Občané by rádi využívali služby e-Governmentu především v oblasti stěhování, osobních dokladů, registraci či přepisu dopravních prostředků, sociální pomoci občanům či žádosti o důchod.

V rámci výzkumu zaměřeného na aktuální postoje k digitalizaci veřejných služeb z pohledu obcí bylo osloveno všech 232 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, přičemž se šetření zúčastnilo 65 % z dotázaných subjektů. Na základě získaných odpovědí lze konstatovat, že v současné době je digitalizace státní správy a služeb v ČR bohužel spíše na špatné až velmi špatné úrovni. K tomuto názoru se přiklonilo 66 % respondentů. Největší bariéru rozvoje e-Governmentu lze spatřit zejména v nedostatečné podpoře a pomoci ze strany státu (69 %), v nedostatku finančních prostředků určených na digitalizaci (60 %) či v technických překážkách znemožňujících samotný proces digitalizace (21 %). Na druhé straně však z výzkumu vyplynulo, že digitalizace veřejných služeb je potřebná a přínosná, neboť 99 % respondentů v ní spatřuje pozitivní přínosy plynoucí pro občany, podnikatelské subjekty či státní správu. Člen řešitelského týmu Ing. Josef Horák, Ph.D. předpokládá, že „bez finanční a poradenské pomoci ze strany státu tak bude prakticky nemožné efektivně implementovat a zajistit rozvoj digitalizace veřejných služeb v České republice." Zároveň uvedl, že „by nejprve měly být digitalizované takové služby, o které je největší zájem." Mezi ně patří, z pohledu obecních úřadů ORP, například nahlížení a výpisy z informačních systémů a registrů státní správy, online vyřizování správních poplatků či elektronické vyřizování osobních dokladů.

Za klíčové lze považovat rozvoj digitálních kompetencí dospělých a zajištění dostatečného množství ICT odborníků. Podle zprávy OECD z roku 2016 54 % dospělé populace v České republice zvládá na počítači pouze základní úkony (emaily, vyhledávání), sic internet dle zjištění používá 80 % populace. „V Evropě velmi dobře funguje stimulace velkých společností – banky, ICT firmy – k nabízení trenérů pro občany," zmiňuje doc. PhDr. Karel Pavlica, Ph.D., člen řešitelského týmu za ŠKODA AUTO Vysokou školu, a dodává: „Ve Velké Británii tak Barclays Bank zavedla systém Digital Eagles, Google poskytuje pro veřejnost kursy zdarma. Proto by bylo vhodné, aby hosenou rukavici zdvihly i české pobočky velkých firem." Velký problém pro digitalizaci

fírem může být nedostatek kvalifikované síly v ICT sektoru, kdy v dnešní době v ČR chybí přibližně 20 000 odborníků. Vzhledem k pomalým změnám vzdělávacích politik a nevhodné skladbě studijních programů tak bude třeba přistoupit k opatřením, které tyto dopady eliminuje. Inspirací pro ČR mohou být severské přístupy (Dánsko, Irsko), kdy je státem aktivně podporováno zavádění na digitalizaci a ICT zaměřených studijních oborů a plánů, a dále zapojení zaměstnavatelů do přípravy a zajištění výuky (odborná praxe, nabídka technologií, společné projekty). Zajímavým počinem by mohlo být založení digitálního styčného centra, které by propojilo zástupce soukromých společností, akademické sféry, studentů a pedagogů – toto úspěšně funguje v Dánsku a ve Švédsku.

Projekt č. TL01000147 „Nové výzvy e-Government v celoevropském kontextu pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky“ je spolufinancován se státní podporou [Technologické agentury ČR](#) v rámci Programu ÉTA.

Více o ŠKODA AUTO Vysoké škole

ŠKODA AUTO Vysoká škola byla založena v roce 2000 společností ŠKODA AUTO. Je jedinou vysokou školou v České republice, jejímž zakladatelem je velká nadnárodní společnost. Na škole je v současnosti zapsáno více než 1200 studentů, z toho 25 % zahraničních z 24 zemí. Vysoká škola také nabízí možnost prestižního MBA programu Global Management in Automotive Industry, který získal akreditaci ACBSP. Další informace naleznete na www.savs.cz.

Kontakt pro média

doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D. - Vedoucí katedry financí a účetnictví, členka řešitelského týmu projektu;

e-mail: jirina.boksova@savs.cz, tel.: +420 730 803 150

Mgr. Eva Gebauerová – Vedoucí marketingu, prodeje a PR,

e-mail: eva.gebauerova@savs.cz, tel.: +420 730 803 113

ŠKODA AUTO Vysoká škola o.p.s., Na Karmeli 1457, 293 01 Mladá Boleslav, Česká republika

